

KATOLIŠKI GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: 34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83177

PODUREDNIŠTVO: 34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Leto XXXXI. - Štev. 2 (2030)

Gorica - četrtek, 12. januarja 1989 - Trst

Posamezna številka Lir 1000

Gospod, pridi in nas reši!

Ze od nekdanj človeka vzmirajo skrivnosti. Ve, da presegajo njegovo fizično in duhovno možnost dojemanja. Na različne načine se jim je približeval in jih skušal doumevati. Vedno pa je postal neverjetno reven in ubog, kadarkoli jih je hotel izriniti iz svojega življenja. Zatrepetal je kot izsušeno drevo, že pripravljeno za ponovni sestop v zemljo trohneče zavesti. Človek pa je velik prav zaradi tega, ker lahko steguje roko svoje zavesti v svet skrivnostnega, presegajočega in neskončnega.

Božični čas vsebuje vse to. Iz vsakdanjega ritma se pogled usmerja na nova področja svetega in očem zadržega. V tem času in dogodkih s pramočjo stopa pred nas skrivnost noči in še posebej polnoči. Potem je tu rojstvo, temno nebo in svetle zvezde, pesem duhov itd.

Ni čudno, da je ta čas že od nekdanj pritegoval celotnega človeka v njegovem čustvovanju. Božične pesmi so prav gotovo najznačilnejši izraz tega doživljanja. Preproste so, vesele, upajoče, mehke. Govore o zvezdati noči, o hlevcu, o Mariji, Jozefu, Detetu, angelih in pastirjih. Nekaj dni (v miselnih omejenosti dojemanja svetega) tudi Modri. Na koncu pa vabijo poslušalca, naj tudi sam pristopi k Detetu in ga prizna za Odrašenika.

ZEJA PO ODREŠENJU

Pričakovanje odrešenja je v človekem rodu nekaj splošnega in pravadnega. Izrazi tega pričakovanja so različni. Pri preprostih ljudstvih v nezavestnem ponavljanju ritma narave, pri raznih religijah v izrazih magičnosti in utelešenju. V izraelski zavesti se pojavi kot obljava Boga, Enega, Svetega in Vsemogočnega.

Odrešenik je prišel. Poganski narodi so ga sprejeli in svoje običaje povezali s krščanskimi izrazi vernosti. Arabska zavest ga je vpletla v svojo religiozno zgodovino, seveda ne v krščanskem pojmovanju. Edino narod, iz katerega je izšel, ga ni vcepil v svojo zavest, zgodovino in kulturo. Da bo paradoks večji, celotni svet praznuje po krvi Sina izbranega ljudstva, le judovsko ljudstvo ne.

V tej nevarnosti se je znašel po letu 1945 tudi slovenski narod. Z vsemi močmi se je vladajoči razred trudil (kot v času Jezusa), da bi to praznovanje izgnilo iz zavesti slovenskega človeka in prek tega izrgal iz ljudi vero v odrešujoče Dete. V zameno pa mu je ponujal drugačnega odrešenika, ustvarjenega po umrljivih besedah Marxa, Engelsa, Lenina in Stalina.

Dogodki zadnjega leta in še posebej letošnji božični prazniki so dokončno zavrgli izum človekove pameti na področju svetega in potrdili, da slovenski narod je in ostaja skupaj z drugimi vtkan v Kristusovo skrivnost.

SLOVENSKI NAROD SPET PRAZNUJE BOŽIC

Človek v teh dneh zaprepačen posluša, kaj vse se v Sloveniji ne dogaja ob Božiču. Čestitajo ti celo tisti mediji družbenega obveščanja, ki so nad 40 let razglašali, da je zgodovinska sramota, da slovenski človek lahko veruje v Kristusa in da je samo vprašanje časa, kdaj se bo te sramote in zaostalosti rešil. In v letu 1988 ti kar naenkrat spregovore vsi ti družbeni mediji o t. i. našem slovenskem Božiču. Človek ne ve več, ali sanja ali je to resnica. Tu enostavno odpove vsaka logika kot je pač tudi božična noč proti vsaki logiki.

Za ponovni vstop Božiča v slovensko javno življenje ima zaslugo predvsem verni slovenski človek po naših domačijah, po vaseh in po mestih. To ni zamagala neke Cerkev, temveč zmaga vere preprostega in modrega slovenskega človeka, ki živi v skupnosti vernih, imenovani Cerkev. Zato ti dogodki niso zmagovalni pohod enega nad drugim, temveč se je s tem obogatil celotni slovenski narod, tako veren kot neveren.

Le v taki viziji lahko letošnji Božič postane v vseslovenskem merilu resnični praznik rojstva nove slovenske zavesti, temelječe na želji po svobodi. Veliko let je bilo potrebno, da je zavest slovenskega naro-

da spoznala, da je njena svoboda zelo omejena. Človeku in narodu ni pomoči, če se ne zave vsega, kar ga omejuje in zaslužuje. Nihče mu ne more pomagati. Tragično umira v svoji samozadostnosti in omejenosti, ponižan na raven preživetja kot biološka bitja.

Dogodki zadnjega leta dokazujejo, da se je slovenski narod zavedel svoje omejenosti, nesvobode, svoje nemoči, zdaj pa rjaveče kletke. Začel je iskati izhod. V prvih vrstah je njegov najzlahtnejši del — mladina. Lahko rečemo, da je bilo leto rodniških bolečin. Vsi dogodki pa nakazujejo zmagoslavno preporod slovenskega naroda.

Letošnji Božič je kot izbruh, kot rojstvo novega upanja, namreč da odrešenje prihaja. Utrjuje se zavest, da smo narod, da smo lahko narod in to svobodni narod, da le enakopravno lahko živimo v sožitju z drugimi ter da pripadamo krščanski zavesti.

TRAGIKA NAŠEGA ZAMEJSTVA

Naš zamejski trenutek je seveda precej drugačen, lahko bi rekli tudi tragičen. Pri nas se nič ne dogaja. Počasi umiramo duhovno in biološko. In še lepo nam je povrh. Siti do onemoglosti in pijani od idej potrošništva, reklam in ne nazadnje vina in mamil se niti ne zavedamo, niti ne čutimo, da umiramo v okovih sužnosti. Niča. Del ljudi je še vedno zasvojen o rešitelju, ki prihaja z Vzhoda. Del ljudi se je svobodno zaslužil z miselnostjo Zahoda. Veliki bog Zahoda — polni trebuh zmagoslavno razgrinja svoj plašč zmage. Pri mnogih pa pride do čudovitega združenja enega in drugega.

Tako dolgo, dokler zamejski človek ne spozna, da sužnjuje tema dvema malikoma, da zanj ni odrešenja. Dokaz za to je usihanje življenja po naših domovih, domačijah in vaseh. Zadah smrti je stopil tudi v naše zamejstvo. Če ni življenja znotraj človeka, ga ne more biti na zunanji. Če človek ne nosi upanja na boljši jutri, če ne nosi upanja v končni smisel vsega, ne more vdihniti življenja zemlji, na kateri živi.

Čas je, da tudi mi doživimo svoj preporod. Čas je, da tudi mi spoznamo, da suženjsko služimo malikom tega smrti za plašnega sveta. Potrebna nam je ta zavest! Šele potem lahko sprejmemo roko odrešenja in ponovno stopimo v pomlad življenja, ki bo razigrana lebdela v očeh in na ustnicah otrok. In končno! Zamejski človek si bo podal ponovno roko vzajemnosti, ko se bo dokončno poslovil od teh zasvojenosti.

BODIMO ŽE ENKRAT KRISTJANI!

In poedinec — kristjan? Kristjan naj bo že enkrat kristjan. Ne več negotov, preplašen. S tako držo samo škodil svoje- mu narodu. Še bolj pa z nejasnostjo svojega življenja, ko se v njem prepleta vse polno kompromisov. Tak kristjan nima kaj učiti. Resnice o odrešenju ne moremo več prenašati le iz ust do ust, kdo bo lepše povedal ali zapel ali narisal. Moramo se začeti obnašati kot svobodni ljudje.

Če smo se dali osvoboditi, smo vendar svobodni ljudje. Jasni in ponosni. Mar še ne verjamemo, da smo svobodni? Je mar greh in z njim vsa moč zla še vedno obzorje naše zavesti? Ne pa božja ljubezen? Čemimo v kotih lastnih konfliktov in si ne upamo sprejeti daru odrešenja, ker čutimo, da je to breme, ker je tukaj odgovornost.

Koliko ljudi je v teh dneh obiskalo cerkev! Tako imenovani kristjani, neodrešeni, še vedno uklenjeni le v uradno krstno, birmansko ali poročno knjigo, in če Bog da, še v knjigo mrtvih s krščanskim pogrebom.

Odrešenje je tu pred nami, uklenjenost pa je v nas, zaprtost je v nas. Manjka nam le eno: spoznanje, da smo usuznjeni. KO PA NAM JE TAKO LEPO!

O Gospod Jezus, pridi in nas reši!

TONE BEDENCIC

KATOLIŠKI GLAS
list za kritične bralce

Rim in škofovske konference

Leto 1988 lahko rečemo, da ni bilo ravno najbolj umirjeno v odnosih med Apostolskim sedežem in narodnimi škofovskimi konferencami. Prihajalo je do neprikritih nespouraumov, negodovanj, opominov iz Vatikana in oporekanja s strani predstavnikov škofovskih konferenc.

Da je bila mera polna, je neposlušni nadškof Marcel Lefebvre na svojo roko 30. junija lani posvetil štiri nove škofove ter tako zapadel cerkvenemu izobčenju. Ista kazen je zadela tudi brazilskega škofa Antonia De Castro Mayerja, ki je pri tem posvečenju sodeloval.

POJAVLJAJO SE NESPORAZUMI

Da prihaja do nesporazumov med Vatikanom in škofi širom po svetu, ne gre jemati preveč tragično, saj so taki nesporazumi izraz samostojnega mišljenja in različnosti v gledanju na razne probleme; kar vzbuja pozornost, je način, kako se to obravnava. Ni več tiste rezerviranosti kot nekdanj, temveč se o vsem razpravlja

v prisotnosti »božjega ljudstva«, ki se pri tem včasih zavoljo tega »pohujšuje« ali vsaj čudi, kako se to more dogajati v nekdanj discipliniranem duhovništvu in hierarhiji. Je pač tako, da se po stoletjih papeškega centralizma nihalo obrača na nasprotno stran: v avtonomijo škofovskih konferenc.

Seveda se Rim tega zaveda, zato je v preteklih mesecih Kongregacija za škofove izdelala osnutek o teološkem in pravnem položaju škofovskih konferenc in ga nato razposlala le-tem v obravnavo. Če je v času po zadnjem koncilu Apostolski sedež pospeševal ustanavljanje konferenc, prihaja v zadnjem času v rimskih kongregacijah do bojzani, da lahko njih pretirana avtonomija škoduje nadvse potrebni edinstvi v Cerkvi.

VATIKANSKA ZAMISEL ŠKOFOVSKIH KONFERENC

Vatikan se, in deloma upravičeno, boji, da se bodo omenjene konference spre-

nil v birokratične ustanove, ki bodo zavračale uradni nauk cerkvenega učiteljstva v Rimu in obenem omejevale svobodo škofov v vodstvu lastnih škofij. Po mnenju Rima naj bi bile škofovske konference ustanove tehnično vodstvenega značaja, a brez teološke teže, kar naj ostane v rokah papeža za vso Cerkev in posameznih škofov za njih krajevne Cerkve, oz. zbora škofov celotne Cerkve s papežem in pod papeževim vodstvom. To stališče Apostolskega sedeža je kardinal Joseph Ratzinger, prefekt Kongregacije za verski nauk, jasno izrazil v znanem razgovoru s časnikarjem Messorijem.

V že omenjenem osnutku o položaju škofovskih konferenc zato Vatikan zanika tem konferencam kot takim zakonodajno pristojnost splošnega značaja, temveč vztraja, da se podredijo vesoljnemu cerkvenemu učiteljstvu, tako papeškemu kot zbornemu (kolegialnemu). Tako gledanje na konference s strani Apostolskega sedeža pa je že izzvalo odločno kritiko in celo zavrnitev s strani treh najbolj močnih škofovskih konferenc (Italija, Brazilija in ZDA), kakor tudi mnogih drugih iz Evrope in teološke komisije azijskih škofovskih konferenc. Te v bistvu zahtevajo, da se jim prizna vloga, že pridobljena, na vseh področjih konferenc kot izraz škofovske zbornosti na državni in narodni ravni.

Je pa pri tem neskladju zanimivo, da niti zakonik cerkvenega prava niti drugi vatikanski koncil ne podajata zadovoljive definicije škofovskih konferenc. Tako eni kritizirajo rimski centralizem, drugi pa škofove znotraj teh konferenc, ki bi radi vsilili svoja stališča tudi drugim škofom in pri tem ustanavljajo razne komisije za sestavo vsakovrstnih listin. V tem zlasti prednjačijo ZDA.

PROTIRIMSKI KOMPLEKS

To dejavnost in razpoloženje vzpodbuja še protirimski kompleks, ki ga je zaznali zlasti ponekod v zah. Evropi (Švica, Nizozemska, Francija), v obeh Amerikah pa v ZDA in Braziliji. Tako nekateri škofje s papežem ne soglašajo v nekaterih moralnih in pastoralnih zadevah, npr. vloga žene v Cerkvi, splav, razporka, predzakonski spolni odnosi, homoseksualnost, t. i. teologija osvoboditve.

Naj omenimo samo nekatere zadnje spoprijeme! Tako je kardinal Ratzinger nedavno zavrnil dokument severnoameriških škofov o učiteljskem odnosu škofov do teologov, Kongregacija za škofove pa je pred nekaj meseci pozvala v Rim na zagovor škofa Pedra Casaldaliga iz Latinske Amerike, ki se javno navdušuje za levčarski sandinistični režim v Nikaragvi, opomnila pa šest brazilskih škofov zaradi njihove »progresistične« miselnosti.

SPORNA ŠKOFOVSKA IMENOVANJA

Nadaljnji vzrok trenja so zadnje čase izbire Vatikana glede novih škofov. Papežu se očita, da vse preveč posega v škofovska imenovanja in daje pri tem prednost t. i. konservativcem in redovnikom. Začelo se je s Holandijo, kjer pa je imel kar srečno roko, saj se je položaj v tej Cerkvi umiril; razburjenje pa je povzročil, ko je mimo mnenja avstrijskih škofov za dunajskega škofa izbral benediktinca Groerja, v Salzburgu pa redovnika Ederja. Prav tako je protestiral kano- niški kapitelj v Churu v Švici, ker je papež prezrl njegovo mnenje in imenoval novega pomožnega škofa s pravico nasledstva, kar pomeni, da ga je že sedaj dočel za prihodnjega rednega voditelja škofije. Enako se je zgodilo s Kölnom, kjer je vsilil kanonikom kardinala Meissnerja iz Vzhodnega Berlina, čeprav so ga ti izmed treh predloženih kandidatov zavrgli.

Teško je v vsem tem opravičiti to papeževu ravnanje, saj je treba danes vpo- števat tudi mnenje in stališča krajevnih Cerkv. Upajmo pa, da bo duh razsodnosti v Cerkvi še naprej prevladal nad obstoječimi trenji in omogočil različnost v edinstvi, ki je osnova vsakega zdravega sožitja.

O. P.

(po »Il Nostro Tempo« privedil J. K.)

Sklicanje vseafriške sinode

Na praznik Razglašenja Gospodovega (sv. Trije kralji) je papež pri opoldanski molitvi Angelovega češčenja napovedal vseafriško sinodo, ki naj bi obravnavala pereče probleme afriških krajevnih Cerkv ter skušala dati skupne smernice za nadaljnje delovanje.

Trenutno je v Afriki 75 milijonov katoličanov (leta 2000 naj bi jih bilo že 130 milijonov), tj. 13,1 % od celokupnega prebivalstva 572 milijonov. Afriška Cerkev šteje v tem času 481 škofov in 19.000 duhovnikov.

Vseafriško sinodo bo pripravila posebna komisija, ki je že pričela z delom. Sestavljajo jo en kardinal, koptski patriarh iz Aleksandrije v Egiptu, trije nadškofi in štirje škofi, vsi iz Afrike. Ideja o taki sinodi se je porodila leta 1977 v Abidjanu (Slonokoščena obala) in bila nato še večkrat izražena. Pripravljala komisija bo morala določiti predmet razpravljanja, čas in kraj ter določiti, kdo naj se je udeležil.

Medtem pa se sv. oče pripravlja na svoje peto potovanje v Afriko. Od 29. aprila do 5. maja bo obiskal države Malawi, Zambijo in Madagaskar.

Vesoljni značaj Cerkve je hotel papež poudariti tudi s tem, da je na praznik sv. Treh kraljev posvetil v baziliki sv. Petra 13 novih škofov. Poleg 4 Italijanov (med njimi je osebni tajnik papeža Pavla VI. msgr. Macchi, ki bo prevzel Loreto) so postali škofi še dva Španca, dva iz Tanzanije, po eden pa iz Dominikanske republike, Gvatemale, Trinidada in Tobaga ter iz Indije.

Sestrelitev dveh libijskih letal

Približno 27 km severno od Tobruka v Sirtskem zalivu so letala, ki so vzletela s severnoameriške letalonosilke »Kennedy« sestrelila dve libijski bojni letali Mig 23. Ameriški piloti so se za napad odločili potem, ko so libijski vključili posebne radarje, s katerimi usmerjajo rakete proti načrtovanemu cilju, kar naj bi bil dokaz, da jih hočejo libijski lovci napasti.

Seveda je ta spopad zlasti v italijanskih vladnih krogih povzročil vidno zaskrbljenost, zunanji minister Andreotti pa je pozval ZDA in Libijo k previdnosti. Slednja se je zavoljo sestrelitve letal obrnila tudi na Varnostni svet OZN z zahtevo, naj obso- di ameriško napadalnost, zastopnik ZDA pa je s fotografijami, ki so jih posneli ameriški lovci, dokazoval, da sta bili libijski letali oboroženi z raketami zrak-zrak in torej imeli napadalne namene.

Libija je tudi sestrelitev svojih letal povežala z gonjo Washingtona zoper libijsko kemično tovarno v Rabti blizu Tripolija. Ta tovarna naj bi bila največja tovarna za proizvodnjo kemičnega orožja v manj razvitem svetu. Libijska vlada sicer trdi, da gre zgolj za lekarniške izdelke, a obenem ne dovoli mednarodne strokovne kontrole

te tovarne. Kar da slutiti, da so sumi ZDA utemeljeni, je libijsko ravnanje s skupino inozemskih časnikarjev, ki so si želeli ogledati sporni objekt. Pripeljali so jih ponoči do zunanega obzidja tovarniškega kompleksa, vstopiti pa niso smeli, in ko so se vrnili v Tripoli, so morali takoj zapustiti državo.

Umrli je cesar Hirohito

Po 62 letih vladanja je umrl na posledicah raka na trebušni slinavki v starosti 87 let japonski cesar Hirohito. Nasledil ga bo sin Akihito, ki ima sedaj 55 let.

Hirokito je bil osebno zelo skromen in bolj navdušen za morskologijo kot pa za vladarske posle. V času pred zadnjo vojno je dopustil, da so vojaški krogi prevzeli dejansko oblast v svoje roke in zapletli državo najprej v spopad s Kitajsko, nato pa še z Vel. Britanijo in ZDA. Po eksploziji dveh atomskih bomb pa je osebno vzel nase odgovornost za vojaško predačo. Zavezniki so ga sprva hoteli kaznovati kot vojnega zločinca, pa so od te namere odstopili, ko so uvideli, da bi to lahko Japonsko pahnilo v razkroj, saj je on kot potomec boginje sonca Amaterasu edini lahko ohranil enotnost ljudstva po hudem porazu. Odpovedati se je pa moral naslovu božanstva in postal je navaden človek.

Prav po tem dejanju pa se je začel novi vzpon Japonske. V 43 letih je postala gospodarska veselisa, prevzela zahodnjaško miselnost in se odpovedala vojaški sili.

Knjige Sv. pisma za Litvo

Cerkev v Litvi je dobila dovoljenje, da prejme 150.000 knjig Sv. pisma nove zaveze, potem 5000 teoloških knjig za semenišče v Kaunasu in po 12 duhovnih knjig za približno 700 katoliških duhovnikov v Litvi.

Avstrijski katoličani so sklenili, da bodo poskrbeli za nakup in odposiljatev teh knjig. Začeli so zbirati denarna sredstva. Vsaka knjiga Sv. pisma nove zaveze stane 25 šilingov, kar je približno 2.500 lir. Tudi bralci cerkvenega lista »Nedelja« na Koroškem sodelujejo v tej hvalevredni akciji.

■ V Jugoslaviji so železniške nesreče zavoljo nezavarovanih prehodov kar preveč številne, saj se jih letno pripeti kakih 500, v katerih gre predvsem za posameznike. Včasih pa pride tudi do hujših, kot je bila 5. januarja pri Stari Pazovi v Sremu. Mednarodni potniški brzec, ki vozi med Frankfurtom in Beogradom, je na prehodu brez zapornic treščil v tovornjak, zaradi česar se je iztirilo šest vagonov od enajstih in je pri tem izgubilo življenje 9 oseb, ranjenih pa je bilo kar 115.

Italijanski in slovenski katoliški tisk v Trstu

I.

Dr. Pietro Zavatto, profesor na pedagoški fakulteti tržaške univerze, je z letnico 1987 izdal pri Del Bianco v Vidmu zajeto zbirko svojih študijskih raziskav o katoliškem italijanskem in slovenskem tisku v Trstu. V prvem delu je Zavatto prikazal italijanski katoliški tisk od leta 1860 do 1920, nato še časopis Vita Nuova od 1920 do 1936.

Sledi pa za nas pomembno poglavje, ki nam prikaže slovenski katoliški tisk v Trstu z dodatkom o slovenskih, pa tudi o hrvaških katoliških listih, ki so kdaj izhajali. Način prikaza je nov in pomeni tako italijanskemu kot slovenskemu bralcu zanesljivo orientacijo.

Vsi časopisi, tako italijanski kot slovenski, so imeli v Trstu in sploh na Primorskem težko delo. Mesto je bilo trdnjava liberalizma in iredentizma, nenaklonjeno vsakemu katoliškemu delu, prav tako pa tudi protislovensko, kar je dejansko še danes, pa naj se skriva pod katerim koli političnim znakom. Italijanski in slovenski katoličani so bili manjšina.

Na slovenski strani se z narodnim prebujenjem sicer ni kazalo sovraštvo proti veri in katoličanom, ker se to ni splačalo in je v društvu »Edinost«, ki je bilo vodilni predstavnik vsega slovanstva, narodnega življenja in prebujenja, sodelovala tudi vrsta duhovnikov in vodstvom ni kazalo idejnega nasprotstva. Polagoma pa Slovenci niso mogli ostati le pri »Edinosti«, ki je sicer zagovarjala kulturno, politično in gospodarsko politiko Slovencev nad pol stoletja.

Poleg »Edinosti« moramo še omeniti žensko glasilo »Slovenka« in pa pomembno vlogo Družbe sv. Cirila in Metoda, Glasbeno Matico in vse delovanje, ki je bilo osredotočeno v Narodnem domu.

Po ljubljanskih vseslovenskih katoliških shodih, po objavi papeževе okrožnice Leona XIII. Rerum novarum pa se je pokazala potreba, da se tudi na Primorskem začne buditi katoliška zavest in verska prenova. V to je prvi posegel Ivan Slavec, ki je ustanovil leta 1893 »Primorski list«.

Slavec je bil vikar pri stolnici sv. Justa. List je urejal dve leti. Nato pa se je list preselil v Gorico, kjer je zdržal do leta 1914. List je stal na nasprotnem stališču kot »Edinost«. V Gorici sta ga urejala Josip Marušič, nato pa Josip Bajt. Izhajal je v začetku dvakrat, nato trikrat mesečno, nazadnje pa tedensko. List je bil izrazito katoliški, a konservativen.

V slovenski, hrvaški, italijanski in deloma v latinščini pa so v Trstu bogoslovci izdajali občasno med leti 1880 do 1915 vsega 32 števk »Cvetje«, katerega namen je bil predvsem vaja v pisanju. Uredniki so bili zlasti mladi bogoslovci, ki so se vadili v literarnem delu.

Od 1899 do 1908 je v Trstu po novičarskem zgledu, pod uredništvom Valentina Vouka in izdajateljic Ivana Fajdige, kasneje pa Antona Švare izhajal tednik »Novi list«, ki je bil nekaj naslednik ljubljanskih »Novic« Janeza Bleiweisca. Bil je katoliški list, ki je branil duhovščino, papeža in rad pisal o verskih zadevah. V liturgičnem sporu in nepokorščini v Ricmanjih se je »Novi list« odločno postavil na stran pravovernih proti nepokornežem. Brošurica »Ricmanje« iz leta 1904, ki jo je napisal duhovnik Ivan Tul, je izšla kot priloga Novega lista. Vendar se Novi list ni vključil v širše spopade z liberalci.

Štirinajstodnevnik je bil »Svetilnik«, katerega lastnik in izdajatelj je bil Ante Štemberber. List je izhajal dvakrat mesečno med leti 1901 do 1903. Namenjen je bil delavstvu. Boril se je proti brezposelnosti in revščini. Obrčal se je na vse Slovence, ki ljubijo svojo domovino in katerim je vera nekaj svetega. Zavračal pa je socialistični model.

Od 1904 do 1909 pa je odgovorni urednik Ivan Gorjup pod vodstvom Jakoba Ukmarja izdajal dvakrat mesečno »Družinski prijatelj«. Bil je to zabavno poučni list, v katerega je veliko pisal Jakob Ukmar. Bil je zlasti vzgojni list za mlade ljudi, katere je svaril pred nevarnostmi, s katerimi se mladi srečujejo v življenju.

Ta list je kmalu nadomestilo glasilo krščansko socialne stranke »Zarja« pod uredništvom Viktorja Cenčiča, pozneje pa Jakoba Ukmarja. List je bil tednik, ki je izhajal od 1908 do 1910. Z »Zarjo« je Ukmar hotel združiti krščanske socialce in jih potegniti izpod vpliva »Edinosti«, proti kateri pa Ukmar nikakor ni hotel nastopiti v smislu razbijanja, temveč je hotel katoličane samo seznanjati z novimi pogledi na odprta politično-socialna vprašanja in njih reševanje. Med sodelavci se je oglašal tudi dijak France Bevk

V Gorici pa je od 1910 do 1915 izhajal katoliški tednik »Novi čas«. Ta je odkrito udaril po liberalcih in socialistih, ki da so sovražniki slovenskega naroda. »Novi čas« je bil sličen tržaški Ukmarjevi »Zarji« in je isti našel sporazum z »Novim časom«, ko je ta po letu 1910 puščal posebno rubriko Trstu in je zanjo skrbel Ukmar pod naslovom »Od Trsta do Istree«.

Slovenci po svetu

† univ. prof. dr. Ciril Žebot

V Washingtonu je v ponedeljek 9. januarja v jutranjih urah umrl eden najvidnejših predstavnikov povojne slovenske politične emigracije, upokojeni profesor ekonomije na univerzi Georgetown v ameriški prestolnici prof. dr. Ciril Žebot.

Ravno pred kakim mesecem je v Celovcu izšla njegova zadnja knjiga, Neminljiva Slovenija, s podnaslovom »spomini in spoznanja iz razdobja sedemdesetih let od Majniške deklaracije«.

V njej je na 500 straneh strnil svoje videnje sodobne slovenske zgodovine, osebnih izkustva in idejno ter politično izpoved samega sebe ter skupine katoliških izobražencev, v kateri je imel v mlajših letih vodilno vlogo, torej »stražarjev« in zagovornikov samostojne Slovenije.

Posvetil jo je spominu politika dr. Antona Korošca, duhovnega voditelja dr. Lamberta Ehrlicha in očeta Franja, mariborskega podžupana, ki je zgorel v Dachau.

Dr. Žebot se je rodil leta 1914 v Mariboru, doktoriral pa je iz prava v Ljubljani, kjer je postal tudi docent na pravni fakulteti. Delal je v Ehrličevem krogu, po nemški zasedbi Ljubljane se je umaknil v Rim, po vojni pa je ostal v politični emigraciji. Napisal je več strokovnih del, znani pa sta predvsem njegovi knjigi izpred 20-ih let Slovenija včeraj, danes, jutri I. in II. V Sloveniji sta bili prepovedani in sta vzbujali veliko zanimanja. Tudi dr. Žebot je to večkrat omenjal, ko so ga v Ljubljani polemično obravnavali v zvezi s članki v Celovškem Zvonu, polemiko v Mladini, ki je bila tudi zaplenjena, razpravami o Stanetu Kavčiču.

Pogrebna svečanost za dr. Cirila Žebota je bila v četrtek 12. januarja ob 9.30 v kapeli univerze Georgetown v Washingtonu.

Biblije srečno dospelo v Rusijo

Novica, da je v Rusijo dospelo srečno in nepoškodovano darilo papeža Janeza Pavla II., je prišla pred kratkim. 60.000 knjig Nove zaveze in 30.000 celotne Biblije je prišlo v Rigo (Latvija). To je dar sv. očeta katoličanom v Rusiji. Ko bo dotisnanih še 20.000 Biblij, bodo tudi te poslani tja. Civilne oblasti niso za knjige zahtevale enega rublja carine, ki jo je treba sicer plačati pri uvozu.

Pred nekaj dnevi sta prišli na Vzhodni krščanski center v Bruslju dve prošnji (ena od teh je uradna), da bi se ruskim pravoslavnim kristjanom podarilo večjo količino Svetih pisem.

Program omenjenega Centra obsega med drugim tiskanje 30.000 biblij in 60.000 knjig Nove zaveze ter 100.000 molitvenikov, a bo treba še poskrbeti za finančna sredstva.

Vse ljudi dobre volje prosimo za podporo tega velikega načrta. Kdor ne more dati veliko, naj da malo, kdor pa ne more nič dati, naj vsaj moli v ta namen, da bi tisti, ki morejo, bolj pomagali. Naši vzhodni bratje trpijo že več kot 70 let pomanjkanje duhovnih knjig in če kaj zanje darujemo, je to tudi zahvala Bogu, da mi ne trpimo duhovne žeje.

V Rusiji vedno bolj pogumni

Moskovski časopis »Izvestja« poroča 22. oktobra 1988, da so v višjo šolo povabili za predavanje pravoslavnega protojereja Aleksandra Ménja, velikega učenjaka in avtorja mnogih knjig. Preden je postal duhovnik, je končal univerzo in sicer biologijo. Sedaj je župnik v okolici Moskve in ob slavlju tisočletnice pokristjanjenja Rusije so ukažljivi dijaki, ki bodo nekoč postali zgodovinarji, kemiki, fiziki, slavisti itd., hoteli zvedeti kaj več o Cerkvii, o npravnosti, o »duhovnosti« človeka in so zastavljali tudi razna filozofska vprašanja, med njimi o »končnem cilju človeškega življenja«.

Casopis pripominja, da je bila dvorana polno zasedena in da je bilo predavanje

OD TEDNA DO TEDNA

■ Kakor vsako leto so tudi letos člani diplomatskega zbora, ki zastopajo svoje države v Vatikanu, prišli voščiti sv. očetu ob začetku novega leta. Običaj je tudi, da jim v odgovor papež spregovori o položaju v svetu. V prvem delu govora je Janez Pavel II. dejal, da so se pogoji za mir izboljšali, odkar je prišlo do zblizanja med ZDA in Sovjetsko zvezo. Upanje prinaša tudi sedanja konferenca o odpravi kemičnega orožja v Parizu. Ostaja pa zaskrbljujoči položaj v Sredozemlju, kar so pokazali zadnji dogodki, ter v Libanonu in Sveti deželi. Tako Palestinci kot Izraelci imajo pravico do svoje domovine, Jeruzalem pa naj bi postal kraj miru in srečanja za pripadnike vseh treh verstev, ki izpovedujejo vero v enega Boga. Drugi del govora pa je papež posvetil varstvu človekovih pravic, tako političnih, kulturnih, družbenih kot verskih, katerih nobena oblast in nobena država ne bi smela nekažnovano kršiti.

■ Italijanskim radikalcem doslej ni uspelo, da bi jim vlada v Beogradu dovolila kongres svoje stranke v Zagrebu, so pa kljub temu uspeli priti v državo po ovin-kasti poti. Na povabilo predsednika slovenske mladinske organizacije Jožeta Skolča in predsednika sveta za mednarodne odnose pri republikanskem odboru iste organizacije Zorana Thalerja so v dveh avtobusih prišli na tridnevni obisk v mladinski izobraževalni center Bohinjski Radikalcev je bilo nad sto, med njimi seveda nepogrešljivi Pannella. Po besedah Zorana Thalerja naj bi dnevi v Bohinju poglobili odnose z osebnostmi in skupinami, ki si prizadevajo za vključitev Jugoslavije v Evropo. In radikali naj bi bili taki. Očitno je Thaler pozabil, da so prav radikali skupaj z MSI podprli v Trstu novonastalo Listo za Trst.

»KATOLIŠKI GLAS« V VSAKO SLOVENSKO DRUŽINO!

■ V Parizu je generalni tajnik Združenih narodov 7. januarja odprl mednarodno konferenco o popolni prepovedi uporabe kemičnega orožja. Prisotnih je 143 držav. Ameriški državni sekretar Shultz je v svojem posegu dejal, »da nekatere države, ki podpirajo tudi mednarodni terorizem, danes razpolagajo z izrednimi količinami kemičnega orožja«. Namig na Libijo je bil očitno. Italijanski zunanji minister Andreotti pa se je zavzel za popolno uničenje kemičnega orožja in tudi za prepoved proizvodnje. Italija sama ne proizvaja kemičnega orožja, prav tako pa na svojem ozemlju ne dopušča drugim državam, da bi to orožje skladiščile.

■ Ni se še poleglo vznemirjenje zaradi eksplozije podtaknjene bombe v severno-ameriškem potniškem letalu, ki se je zrušilo 21. decembra lani nad krajem Lockerbie na Škotskem in ni nesreče nihče od potnikov preživel, ko je že prišlo prav tako v Angliji do nove letalske tragedije. Med poletom letala, ki je bilo namenjeno iz Londona v Belfast na Sev. Irskem in v katerem je bilo 118 potnikov in osem članov posadke, je v enem motorjev izbruhnil požar, zaradi česar je bil pilot primorano zasilon pristati. Ni pa dosegel letališča pri mestu Leicester, tako da je pristal kar na robu avtoceste. Pri tem je letalo razpadlo na tri dele, 46 oseb je izgubilo življenje, 80 pa jih je bilo ranjenih.

■ Skupina študentov iz Afganistana, ki živijo v Taškentu blizu afganistanske meje, je na Novo leto zavoljo preobilnih mamil podivjala in ubila šestmesečnega otroka, 18 odraslih pa ranila. Dva od teh sta nato podlegla poškodbam. Študente so tudi zažgali kakih 20 avtomobilov ter uničili svoj dijaški dom.

Novi narodni ravnatelj za zdomec in izseljence

Ker je pomožni škof dr. Stanislav Lenič, narodni ravnatelj za pastoralno delo med Slovenci po svetu, stopil v pokoj, je to njegovo službo prevzel koprski škof Metod Pirih. Zelimo mu veliko uspeha!

Mesec za katoliški tisk

SKRB ZA KATOLIŠKI TISK

Dne 4. decembra 1963 je bil na koncilu sprejet Odlok o sredstvih družbenega obveščanja. Čeprav je tedaj Odlok na ostre spore zaradi svoje nepopolnosti, so njegove trditve še danes veljavne. To velja predvsem za katoliški tisk.

V njem beremo pod št. 13 in 14 o dolžnostih dušnih pastirjev in vernikov: »Vsi otroci Cerkve naj se enodušno in načrtno trudijo, da bodo sredstva družbenega obveščanja brez odlašanja in s kar največjo prizadevnostjo in učinkovito uporabljali v mnogovrstnem apostolatu, v skladu z zahtevami razmer in časa. Tako bodo škodljive pobude preprečili posebno tam, kjer je za naravni in verski napredek potrebna večja pozornost.«

Pastirji Cerkve naj svojo dolžnost na tem področju marljivo spolnjujejo, saj je tesno povezana z njihovo redno oznanjevalno službo. Tudi laiki, ki ta sredstva poklicno uporabljajo, naj se trudijo pričati za Kristusa, v prvi vrsti s tem, da bo vsakdo svojo službo vršil vešče in z apostolskim duhom, pa tudi tako, da bodo s svojimi tehničnimi, ekonomskimi, kulturnimi in umetniškimi sposobnostmi Cerkvi neposredno pomagali pri pastoralnem delovanju.

Predvsem je treba podpirati dober tisk. Da pa se bodo bralci navzeli res krščanskega duha, je treba ustanavljati in vzdrževati resnično katoliški tisk in ga širiti. Izdaja naj se očitno v namen oblikovati, utrjevati in širiti javno mnenje, ki bo v skladu z naravnim pravom ter s katoliškim naukom in načeli — pa naj dobiva pobudo za izhajanje in je odvisen od cerkvene oblasti same ali pa od katoličanov. Širi naj tudi novice iz življenja Cerkve in jih prav razlaga. Vernike pa je treba opozarjati, da so dolžni katoliški tisk brati in ga širiti, da si bodo tako mogli o vseh dogodkih ustvariti krščansko sodbo.«

Opozorilo sovjetskega oporečnika

Aleksander Zinovjev, 66-letni ruski filozof in pisatelj, ki živi že deset let na Zahodu, ostaja slej ko prej globoko nezaupljiv do sedanjega družbenega sistema v Sovjetski zvezi in ga ob vsaki priložnosti stvarno kritizira. Sam pravi:

»Dobro se zavedam, da govorim stvari, ki jih Zahod noče slišati. Vem tudi, da sem v mnogih državah nepriljubljen in za mnoge nadežen. Tako so v ZDA in Veliki Britaniji preprečili izid moje knjige »Gorbačovizem«, enako se je zgodilo v ZR Nemčiji po obisku kanclerja Kohla v Moskvi. Le v Franciji in v Italiji lahko še govorim.«

Zinovjev, ki pravi o sebi, da ni politik, marveč znanstvenik in pisatelj, trdi, da si je Gorbačov prilastil ideje in besede oporečnikov, vseh notranjih in zunanjih kritikov, da uprizarja obsežne spremembe, kar pa je zgolj propagandni trik, namen je, da bi ostale strukture oblasti nedotaknjene. Poleg tega pa kopiči v svojih rokah toliko oblasti, da bo prišlo do nekakšnega neostalinizma. Zinovjev pravi, da je sovjetski fizik in znani disident Saharov zdaj videti kakor kakšen »minister oporečniškega gibanja pri Gorbačovu«.

In zakaj je tako? Po mnenju Zinovjeva zato, ker je Sovjetska zveza v najhujši krizi, ki pa še ni popoln polom. A da bi se izognila polomu, potrebuje Zahod, zato mora biti zanj sprejemljiva, zato si prizadeva, da bi ga prepričala o resničnosti svojih domnevnih namenov glede prenove. Zahod pa ni slep, ima pač svoje interese, hoče biti bolj zvit od zvitega Gorbačova in upa, da bo »Gorbačov oslabil sovjetski sistem«.

In kakšen bo izid takšnega mednarodnega položaja?, je vprašal časnikiar Zinovjeva. »SZ bo hlinila razorožitev, da bo lahko zavrgla zastarelo orožje in se dejansko ponovno oborožila. Ko bo postala spet močnejša, bo dvignila glas, predvsem proti zahodni Evropi.«

Aleksander Zinovjev se je rodil 29. okt. 1922 kot sedmi od enajstih otrok delavca in kmetice. Leta 1939 so ga zaradi nasprotovanja Stalinovemu kultu izključili iz šole in poslali v psihiatrično kliniko, nato je delal na kolhozu. Priglasil se je v Rdečo armado in postal letalec, po vojni pa je smel zaradi številnih odlikovanj nadaljevati študij in končal ga je z disertacijo o Marxovi filozofiji.

Od 1954 do 1976 je bil sodelavec Inštituta za filozofijo pri sovjetski akademiji znanosti, od 1967-69 tudi redni profesor logike na moskovski univerzi. Napisal je šest knjig in na stotine člankov o matematični, znanstveni in jezikovni logiki, s katerimi je zaslovel po vsem svetu. Toda leta 1974 je moskovska univerza ugotovila, da so njegova dela »brez vsake vrednosti«.

Zahodna javnost ga je spoznala jeseni 1976, ko je izšla njegova knjiga »Prepadni vrhovi, analiza totalitarnega sistema v fiktivni deželi Ibansk«. Kmalu nato je izgubil službo in odvezel so mu vse naslove, vendar so mu avgusta 1978 dovolili, da je z ženo in sedemletno hčerko odpotoval na kongres v Düsseldorf. Tam je sprejel vabilo Münchenske univerze in mesec dni kasneje so mu odvzeli še sovjetsko državljanstvo.

Leta 1979 so izšle tri njegove knjige: »Zapiski nočnega čuvaja«, »V predverju raja« in »Svetla prihodnost«, v kateri obravnava sedanost in prihodnost sovjetskega komunizma. V vseh svojih delih sooča resničnost sovjetskega vsakdanjika z ideali komunizma in jih kritično primerja. V

njih riše sivo vsakdanost, težave s preskrbo, planske napake, nagajanja, prilagodljivost in karizem za vsako ceno. Prihodnost je v njih videti mračna, saj so »najbolj pozitivni ideali komunizma že uresničeni«.

»Končal sem nov roman. Njegov naslov je »Katastrofa«. Perestrojka kot katastrofa. Seveda je to satirična knjiga. Osebe so Gorbačov in vsi njegovi pomagači. Zgodba pripoveduje, kako je bila perestrojka uresničena v majhnem ruskem mestu: na pokopališču, v zaporu, v norišnici, v javnih straniščih, v cerkvi. Dokazujem, da je perestrojka absurd.«

Iz Slovenije

Roman Marjana Tomšiča

»Ti pa kar greš«

V delu »Casomer življenja«, ki je v knjižni obliki nedavno izšlo pri Slovenski kulturni akciji (SKA) v Buenos Airesu, omenja Lev Detela prijateljstvo z Marjanom Tomšičem, ki je bil v istih letih kot Detela (1958-1960) slušatelj na slavističnem oddelku ljubljanske univerze.

Skoraj istočasno je (kot Detela) leta 1939 rojeni Tomšič pri ljubljanski založbi Borec objavil avtobiografski roman »Ti pa kar greš«, v katerem poleg opisa svoje prve ljubezni obravnava predvsem mučne dogodke na slavističnem oddelku ljubljanske univerze, kjer so leta 1959 med drugim na vprašljiv način iz političnih razlogov odstranili predstojnika slovenske slavistike, sedaj že pokojnega prof. dr. Antona Slodnjaka.

Marjan Tomšič je prav tako kot Detela zavoljo pritiska komunističnih oblasti zapustil ljubljansko univerzo, medtem ko sta se Milena Merlak in Lev Detela izselila v tujino. Kot zunanji slušatelj je kasneje opravil nekatere izpite in poučeval na različnih šolah. Bil je sodelavec kritične in pozneje uničene revije »Perspektive«. Objavil je več proznih del (Krog v krogu, 1968; Onstran, 1980; Olive in sol, 1983; Savrinke, 1986; Ti pa kar greš, 1987). Zdaj živi kot svoboden pisatelj v Piranu.

Ena glavnih oseb njegovega romana »Ti pa kar greš« je študent Leon, to pa je Lev Detela med leti 1958 in 1960. Seveda se ta oseba iz romana le v glavnih potezah krije z dejanskim človekom Detelo, saj je Tomšič lik nekoliko dramtiziral in sprelin. Kljub temu je zanimivo, kako pisatelj Tomšič kaže javni odpor proti političnemu pritisku na ljubljanski univerzi, katerega najmlajši žrtvi sta bila prav on in Detela. Jasno tudi kaže klavrne politične napade na profesorja Slodnjaka in njegovo problematično odstranitev z ljubljanske univerze, ki se je občasno razraščala v dejanski program proti t.i. »sovražnikom novega socialističnega družbenega sistema«.

Ker Detela v »Casomeru življenja« kot ena redkih nekonformističnih prič prvič po omenjenih dogodkih na obširen način razpravlja o pritiskih in nekvallitetnem stanju na ljubljanski univerzi, je zanimivo, kaj je o istih zadevah popolnoma brez kakršne koli predhodne povezave z Detelo napisala v obliki romana druga poglavitna priča tedanjega konkretnega negativnega dogajanja, pisatelj Marjan Tomšič.

Obojestransko nekega odnosa

»Vsi imamo pravico uporabljati svoj jezik v javnosti, toda skrajno neprimerno se nam je zdelo, da je bil cel govor, ne samo pozdrav, v slovenskem jeziku na zborovanju, kjer so bili v veliki večini Italijani, ki niso mogli razumeti vsebine.«

Odlomek je vzel iz poročila, ki ga objavlja »Vita Nuova« 6. januarja letos o pohodu za mir, ki je tudi letos potekal po tržaških ulicah na prvi dan novega leta. Ob koncu pohoda je bilo namreč zborovanje in zvrstili so se trije govorniki, dva italijanska in en slovenski.

Slovenski govor se je nepodpisano častnikarju (ali uredništvu?) Vite Nuove zdel »absurdno izsiljevanje privilegijev in preziranj pravice italijanske večine« samo zato, ker je bil prebran v slovenščini. Po njegovem mnenju ima torej večinski narod pravico, da ne vidi in ne sliši manjšine!

Nato nas avtor še pouči o obojestranskem spoštovanju na ta način: »La convivenza civile ha i suoi prezzii e non prevede scontii.« (Sožitje ima svojo ceno in ne pozna popustov.) Kaj pa to pomeni? Kdo je tisti, ki ne dela popustov? In kdo je tisti, ki mora plačati celotno ceno sožitja?

To vprašanje in še veliko drugih se vsiljuje, če primerjamo to stališče s papeževo poslanico o manjšinah ali z govorom tržaškega škofa, ki je objavljen v istem časopisu na isti strani.

Ima res italijanska večina pravico zahtevati, da ne sliši slovenščine? Zakaj je slovenski govor nekatere motil? Ali jih je motila »drugačnost« kot taka?

So bili udeleženci pohoda res v veliki večini Italijani? (Bilo je namreč zelo dosti Slovencev, la da jih člankar ne pozna in se na zunan je ločijo ne po barvi kože ne drugače.)

Je število sploh lahko argument, ko govorimo o manjšinah?

Naj Slovenci plačujemo krivico, ki jo država dela Italijanom s tem, da jim ne omogoča pouka slovenščine na obveznih šolah?

Naj zato živimo mutasto ali naj v nekončnost prevajamo same sebe?

Medsebojno spoznavanje kulture in tradicij, ki ga je tržaški škof zahteval v novoletni pridigi od kristjanov obeh narodnosti, se začne pri motivaciji. Toda med-

tem ko smo Slovenci motivirani in prisiljeni, da spoznamo tako jezik kot kulturo in tradicije večinskega naroda, sta za Italijane potrebna avtentična vera v sožitje in veliko zaupanje v človeka, da se iz svojega privilegirane položaja začnejo zanimati za manjšino in da se poskusijo vživeti v njeno problematiko.

Avtor omenjenega članka ne ve, kaj se pravi biti del manjšine, ki iz dneva v dan izgublja zemljo, oblast in identiteto. Ne ve in ga ne zanima.

K sreči pa imamo tudi prijatelje, ki skušajo pregristi trdo lupino brezbriznosti in nevednosti samo zato, da bi prišli do sladkega jedra: miru in sožitja. Škoda, da jih ni še več! Tudi med kristjani!

V.T.B.

Zanimivo bi bilo vedeti...

Danes, ko je v modi »glasnost« in »perestrojka«, bi morda le napočil čas, da bi nam graditelji tržaškega Kulturnega doma pojasnili, zakaj je arhitekt vgradil krožni oder, ki je bil v 24 letih uporabljen le dvakrat. Prvič takoj ob odprtju, drugič pa enkrat kasneje. Obakrat brez posebne potrebe, le zato, da vidimo, da ga imamo in da ugotovimo, da njegova uporaba požre preveč električnega toka, tj. denarja. Tudi bi bilo zanimivo vedeti, zakaj je arhitekt naredil dva jaška za dvigalo, vgradil dvigalo pa samo v enega. Drugi jašek je 24 let ostal vedno prazen.

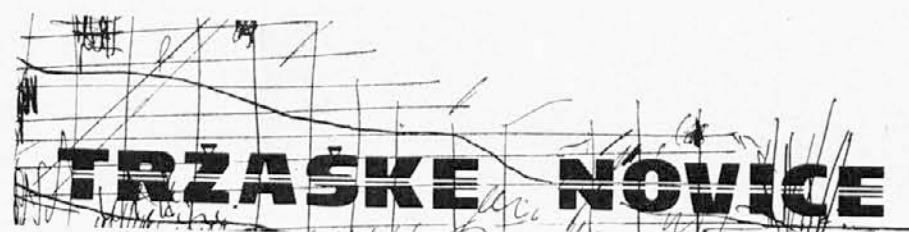
d-c

Veselje ob neki obletnici

Vesel sem bil, ko sem zvedel, da bo Katoliški glas, ki sem ga že kot bogoslovca rad čital v Rimu, praznoval svoj 40-letni jubilej izhajanja. Stirideset let — to sta skoraj dve generaciji. In le Bog ve, koliko jasnosti je vnesel med zamejske Slovence. Najbolj bi to doumeli, ko bi si njegovo izhajanje »odmislili«, tj., ko ga ne bi bilo.

Za to gre vsa hvala Bogu in seveda, na drugem mestu, pogumnim izdajateljem ter vernemu ljudstvu, ki je list čitalo in bilo prav s tem, da ga je čitalo, najbolj poplačano. Kajti potrebe po jasnosti idej v teh zmedenih časih se ne da dovolj poudariti in poplačati.

K. K., Bruselj

Novoletni koncert

Ze nekaj let sem prireajo slovenski deurni zavodi v Italiji novoletni koncert. Tudi letošnji je bil za Tržaško v Kult. domu v Trstu 6. januarja, na Goriškem pa dan kasneje v deželnem Avditoriju.

Prireditelji so letos povabili orkester mariborske Opere, ki je pod vodstvom Borisa Svare izvedel ta celovečerni koncert. Kot solisti so nastopili sopranistki Svetlana Čuršina-Magdič in Olga Gracelj ter tenorist Jurij Reja in tržaški rojak basist Ivan Sancin. Spored je obsegal vrsto priljubljenih opernih arij in skladb iz domačega in svetovnega glasbenega ustvarjanja.

Bazovica

Letošnje jaslice v cerkvi v Bazovici

Božič je za nami. Toda jaslice še stojijo tja do Svečnice. Zato objavljamo njih sliko; vsako leto si jih zamisli in naredi namreč domačin arhitekt Boris Grgič.

Pred osmimi leti smo obnovili orgle. Med prvo svetovno vojno so odnesli orgelske cevi in po vojni so jih spet postavili na mesto, toda žal iz slabega materiala, in niso oddajale lepih glasov. Zato smo cevi zamenjali, ki sedaj lepo pojejo. Stare smo ohranili za druge namene. Tako smo jih letos uporabili za naše jaslice: postavili smo jih med oltarjem in prižnico ne kot okras, marveč kot klicarke veselega sporočila: Bog je med nami.

Na sliki morete videti okna, ki so barvna. Takšna bomo postavili po vsej cerkvi.

Skofija je že dala odobrenje in prav tako tudi urad Belle Arti.

Pohvaliti moramo naše dobre ljudi, ki so že prispevali za polovico enega okna: preslegli smo 10 milijonov. Trkamo na razna vrata in srca.

Objavljamo pa še žalostno dejstvo: lani smo imeli dve domači poroki in samo pet krstov, pogrebov pa 18. V to negativno stvarnost se moramo resno zamisliti in mladim zakoncem voščiti več ljubezni do življenja in s tem do otrok. Otroci nas bodo rešili. Naj bi bližnji misijon rodil kaj več take ljubezni!

Nabrežina

Božičnica. Še trinajstič je bila izvedena v nabrežinski župnijski cerkvi in moramo reči, da je bila na visoki umetniški in tehnični ravni. Globoke misli v zvezi z božično skrivnostjo je povedal g. Tone Bedenčič. Te misli vsebuje tudi uvodnik na prvi strani tega lista. Udeležba je bila zelo lepa.

Na popravljenih orglah je prof. Dimitrij Rejc iz Nove Gorice mojstrsko izvedel Bachove in Buxtehudejeve skladbe, vmes pa je nastopil moški kvartet »Big-Ben« iz Nove Gorice, ki je zapel najprej tri božične in ruski Očenaš, nato pa še sedem črnskih duhovnih pesmi v angleščini. Prisotni so jih nagradili s toplim aplavzom.

Nato je znani kolesar, ki je že počez in poprek prevozil Evropo, Zdravko Skupek objavil oceno letošnjih jaslic. Priznanje »ex aequo« (enakovredni) so prejeli Andrej Peric, Matej in Matejka Gruden ter Hadrijan Gerli, za njimi pa so se uvrstili Paolo, Lorenzo, Dani, Kristjan in še drugi. Vsi so prejeli primerne nagrade.

Tanja Gruden, ki je povezovala 90-minutni program. Je skupaj z Matejko s šopkom rož obdarila nastopajoče. Nastopil je tudi domači pevski zbor zlasti z božičnim odpevi med petimi litanijami. Po blagoslovu z Najsvetejšim je za zaključek vsa cerkev zapela še »Glej zvezdice božje«.

Priznanje zaslužijo tudi vsi, ki so okrasili domačo cerkev, nadalje skavti, ki so postavili jaslice, in učenci nižje srednje šole »Igo Gruden«, ki so za te jaslice pod vodstvom prof. Nade Doljak izdelali kipce. Po drugi strani pa so ostali razočarani domačini, saj je veliko drevo pred županstvom ostalo letos brez lučk, češ da je prišlo do težav zavoljo predpisov v

IZSEL JE »PASTIRČEK« ŠT. 4

zvezi z gasilci.

Naj za konec omenimo tudi prijetno božično proslavo v Domu za ostarele v Sesljanu, kjer se je po zaslugi občine Devin-Nabrežina od 10. dec. do 6. jan. zvrstilo kar devet glasbeno-umetniških nastopov.

Misijonar Ludvik Zabret piše iz Indije

Preteklo leto je bil poklican v salezijansko misijonsko središče v bližini mesta Goa. Med drugim piše:

V teh gozdovih imamo svojo gimnazijo. Letos (lani) je prva skupina delala veliko maturo. V internatu imamo 120 fantov in sestre imajo internat za dekleta ter tečaj za šivilje. Iz bližnjih zaselkov prihajajo vsak dan, da se naučijo šivanja. Dekleta iz najbolj zanemarjenih zaselkov dobijo po končanem tečaju šivalni stroj, za kar tudi država nekaj prispeva. Naše obrtne šole pa skrbijo za fante, ki se potepajo po cestah Goe, ker niso dokončali šole in so brezposelni. Pri nas se usposobijo za kakšno obrt: mizarstvo, varjenje, mehaniko, električno delo itd. Po končanem tečaju se lahko zaposlijo. Dobijo diplomu, na podlagi katere lahko prejmejo od države finančno pomoč in tudi posojilo.

Za vso to aktivnost pa je treba veliko sredstev in teh zelo manjka. Zanimarili so farmo, ki sem jo organiziral, saj sem na njej delal 16 let. Ko je bila farma razvita, so želeli sami gospodariti. Jaz sem takrat odšel na delo za vzgojo našega naraščanja. Sedaj pa je vse zavoženo in ni sredstev. Zato je težko spet vse spraviti v pravi tir.

Misijonarjev naslov:
Ludvik Zabret
Don Bosco Agro - ed Complex
Sulcorna - Rivona P.O.
via Quepem - Goa 403 705

Kot kristjan moram pomagati svojim zapuščenim in trpečim bratom in prav s tem pokažem, da sem kristjan. Krščanstvo, ki se izmika perečim nalogam do ubogih in zapuščenih, je prazno čvekanje. (Ladislav Boros)

V zvezi z novimi predpisi na področju knjigovodstva in davkarije organizira Slovensko deželno gospodarsko združenje - Gorica strokovni sestane v sredo 18. januarja ob 18. uri v hotelu Nanut (konferenčna dvorana), ul. Trieste, 118.

HRANILNICA IN POSOJILNICA OPČINE - TRST

RAZPISUJE

usposobljenostne izpite za uradnike/ce prve kategorije v smislu čl. 5 kolektivne delovne pogodbe za uslužbenca Hranilnic in Posojilnic. Trenutno je nepokrito eno delovno mesto. Pogoji za pripustitev k usposobljenostnemu izpitu so naslednji:

- Fakultetna diploma iz ekonomije ali prava oz. diploma, ki je po obstoječih predpisih enakovredna.
- Starost: največ 30 let.
- Program usposobljenostnega izpita predvideva slovensko in italijansko pisno nalogo splošne gospodarske ali finančne narave oz. iz knjigovodstva ali bančnega poslovanja in ustni razgovor. V smislu čl. 5 kolektivne delovne pogodbe bo h kolokviju pripuščeno, kdor bo prejel pozitivno oceno pri pisnem izdelku. Ustrezna navodila so na voljo v tajništvu Hranilnice in Posojilnice.
- Prošnjo na prosti poli je treba predložiti, osebno ali po pošti, v tajništvu Hranilnice in Posojilnice do 25. januarja 1989. Čas razporeda bo zainteresiranim javljen naknadno. Hranilnica si pridržuje pravico preselekcije prošelj na osnovi čl. 6 K.D.P. Po zaključenih izpitih bo izpitna komisija predložila upravnemu svetu Hranilnice in Posojilnice seznam pozitivno ocenjenih, iz katerega bodo sprejeti novi uslužbeni.

Upravni odbor

RUDI BOGATEC

Finska - dežela gozdov in jezer

Letalo družbe Finnair nas je iz Milana prek Kopenhagna, prestolnice Danske, v štirih urah preneslo v Helsinko, glavno mesto Finske. Ta prostrana dežela, zelo redko poseljena, prebivalcev je le pet milijonov, je sedem sto let bila podložna Švedom. Ko je kralj Vasa protestantizem v 16. stol. razglasil za državno vero, je po načelu: »Kogar dežela, tega tudi vera«, tudi Finska postala protestantska in tako tudi ostala do danes.

Na Finskem je samo 4.000 katoličanov, za katere skrbi p. Benedikt, Hrvat po rodu. V Helsinkih sta le dve katoliški cerkvi. Eno so zgradili za časa ruske nadoblasti za poljske vojake. V tej sem tudi jaz somaševal. Bilo je prisotnih kakih sto ljudi, velika večina so bili moški in odrasli. Skoraj vsi so pristopili k obhajilu, ki je bilo pod obema podobama. Maša je

bila v finščini, kanon pa zaradi mene v latinščini.

Finski jezik je za nas zelo težak; podoben je madžarščini. Kakor Nemci združujejo Finci radi več besed skupaj, poudarek pa je vedno na prvem zlogu.

Finci so leta 1812 zamenjali gospodarja. Po ruski zmagi nad Švedmi so se le-ti morali Finski odpovedati. Finska je postala ruska vse do leta 1917. Na Ruse spominja kip carja Aleksandra II. pred helsinškim pristaniščem in pred tamkajšnjo stolnico spomenik v čast carice Katarine Velike. V Helsinkih sta dve pravoslavni cerkvi, po luksuznih hotelih pa nudijo zelo radi ruske jedi. Po cestah je pogosto videti tovrnjake z ruskim lesom. Rusija je pač glavni sosed Finske, ki ima z njo 1.200 km dolgo mejo.

Finska se je osvobodila in postala samostojna država leta 1917. Finci so izrabili težave novega boljševiškega režima, ki se je šele moral utrditi in razglasiti svojo neodvisnost. Leta 1939 je Stalin napadel Finsko, da bi si osvojil pokrajino Karelijo. Finci so se več mesecev upirali, ju-

naško branili mesto Vipuri (Viborg), a končno morali sprejeti ruske pogoje. Na zadano ponizanje pa niso pozabili in ko so Nemci napadli Sovjetsko zvezo, so se povezali z njimi. Poveljeval jim je slavni maršal Mannerheim, ki ga vsa Finska časti za svojega narodnega junaka. A leta 1944, ko je šlo Nemcem vse slabše, so se odločili prositi Stalina za premirje. Njegovi pogoji niti niso bili tako kruti: pretrgati zavezništvo z Nemci in odpovedati se Kareliji. Prvo ni bilo tako hudo, čeprav so se umikajoči Nemci krepko maščevali: uničili so cele vasi, kar ni bilo težko, saj so hiše lesene, mostove, cerkve. Drugo, odpovedati se Kareliji, je bilo težje. Finsko prebivalstvo je množično zapustilo Karelijo, Leningrad pa je, prej čisto na meji, dobil stotine kilometrov zaledja.

Glavno mesto Helsinko leži čisto na jugu države in šteje pol milijona ljudi. Nastalo je zaradi švedskih trgovskih poti, ker so potrebovali obmorsko oporišče, saj tu morje navadno ne zamrzne. Da bi zavarovali mesto pred napadi od zunaj, so na otokih pred pristaniščem zgradili vojaške utrbe,

ki so danes še zgolj turistična zanimivost. V mestu je mogočna luteranska stolnica.

Ljudje so vesele narave, posebno otroci so živahni: vsi sami blondinci. Porast pa je neznamen: le 7 na tisoč. Pornografije je le malo. Tujec dobi vtis, da je moralno življenje bolj resno kot npr. na Švedskem in v marsikateri deželi, ki se razglasa za katoliško.

Alkoholne pijače so močno obdavčene in zato drage. Eno majhno pivo stane štiri do šest tisoč lir, liter vina od 30.000 lir naprej. Zato se v barih točijo večinoma le razne barvane brezalkoholne pijače. Pijanost je na Finskem pač draga zabava, ki si jo le redki morejo privoščiti.

V Helsinkih je zelo priljubljena vožnja s tramvajem. Listek stane šest finskih mark (1.800 lir) in velja za eno uro vožnje. Avtomobili so povečini Toyota japonske izdelave, veliki in prostorni. Švedskih Volvo se vidi le malo, ker so predragi. Ceste so dobro oskrbovane in čiste.

V tem mestu, pa tudi v drugih in po vaseh je vse polno zelenih površin in parkov. Veliko palač je zgrajenih po načrtih

svetovno znanega arhitekta domačina Alta. Gradil je po okusu domačega prebivalstva in zavračal tuje vplive. Posluževal se je opeke in marmorja iz Carrare. Znano njegovo delo je železniška postaja v Helsinkih. Pred vhodom stojijo štirje možje, ki držijo razsvetljeno oblo. Tudi muzej je Altovo delo in spominja na valovito deželo Laponec in na tamkajšnje griče, tün-turi imenovane. Največ predmetov, ki jih muzej hrani, je iz prejšnjega stoletja.

Finska je dežela jezer in gozdov. Jezer je okoli 1400, ki so dolga od enega do sto in več kilometrov. Gozdovi pa so za Finsko največje bogastvo. Les izvažajo in uporabljajo za celulozo.

Pozimi stalno piha mrzel veter. Ta krošnjo dreves vsako leto bolj zavije in končno sok po deblu ne more več do nje. Tako drevo usahne, a ga ne odžagajo takoj, temveč ga pustijo še nekaj let, da se popolnoma posuši. Tak les je zelo odporen zoper mrčes in se ohrani veliko časa. Še vedno gradijo stavbe s takimi hodi.

(Konec prihodnjic)

GORIŠKE NOVICE

Podgora

Rozi Sfiligoj v spomin. Tiho, kot je živel, je Roza Sfiligoj odšla na srečanje z Jezusom in Marijo. Letos bi ućakala 90 let.

Rodila se je v Smartnem v Brdih 20. junija 1899. Kot dekle se je vpisala v Marijino društvo in ostala zvesta Mariji do konca svojih dni v molitvi in v službi našemu Gospodu kot vestna zakristanka. Med prvo svetovno vojno je šla v begunstvo na Niže Avstrijsko. Tudi v begunstvu je vodila Marijino društvo in cerkveno petje. Po vojni se je vrnila domov in se usposobila za učiteljico ročnih del. Učila je, toda trdi fašistični zakoni so ji odvzeli službo, ker je bila Slovenka. Zato je odšla po svetu in sicer v Rim, Abruce in tudi v ZDA in Nemčijo, da si je z delom služila vsakdanji kruh. Končno se je vrnila domov in se ustavela v Podgori.

G. Alfred Jug, ki je bil deset let za župnika v Podgori, je ob njenem pogrebu dejal: »Nekega dne sem jo prosil, če bi sprejela skrb za cerkev.« Bila je vesela kot bi ji ponudili zaklad. Kasneje je priznala: »Končno sem našla svoj pravi poklic.« In bilo ji je 79 let. Dolge ure je preživela v cerkvi, molila, krasila oltarje, dostikrat s svojimi sredstvi. Leto so se ji poznala, toda od svoje službe ni odstopila, zvesta, natančna, vljudna, tiha.

V četrtek 5. januarja je ni bilo k jutranji maši. Sosedje so bili takoj alarmirani, saj se ni še zgodilo, da bi Roza ne prišla k maši. Z duhovnikom so odprli njeno hišo in jo našli na postelji mrtvo. Tiha, kakor je živela, je zapustila ta svet.

Pogreb je bil v soboto 7. januarja. Župnik in verniki so želeli, da je pred pogrebom bila izpostavljena v cerkvi, saj je cerkev bila njen pravi dom. Možje in fantje pa so na cerkvenih vratih postavili slavolok iz cvetja in zelenja, da ji tudi tako izkažejo hvaležnost domaće cerkvene skupnosti.

Pogrebno mašo je opravil domači župnik don Mauro ob asistenci g. Alfreda Juge in g. Vojka Makuća, na kora pa ji je cerkveni zbor zadnjič pel v slovo. Pri maši sta spregovorila tako g. Mauro kot g. Jug. Ta slednji jo je primerjal evangelijski Ani, o kateri je zapisano, da »je v tempļu noć in dan služila Gospodu in čakala na njegov prihod«.

Roza Sfiligoj je odšla, toda zapustila je vsem Podgorcem zgled, kako je lahko bogato življenje za kristjana, ki živi svojo vero. - M. B.

Komedija za vse čase in ljudi

Navajeni smo že, da dramska skupina PD Standrež vsako leto preseneti s kako posrečeno komedijo, ki jo občinstvo hvaležno sprejme. Toda tako toplega sprejema, kot ga je bila deležna v nedeljo 9. januarja s strani občinstva premiera Nušičeve veseloiigre »Kaj bodo rekli ljudje...?«, že dolgo časa nismo bili priča. Verjetno predvsem zato, ker je vsakdo v predstavi doživljal tudi samega sebe in okolje, v katerem živi. Saj besede »Kaj bodo rekli ljudje« vse prepogosto pogojujejo naše osebnost, družinsko, občestveno, versko in politično življenje. Vsekakor komedija z veliko moralno lekcijo in za vse temeljito izpraševanje vesti. Prepričan sem, da bodo s to igro igralci osvojili vsake vrste občinstvo, kjerkoli bodo nastopili, saj bodo vsakič zadeli v živo.

Nosilec dogajanja je družina upokojenca Toma, ki z ženo Stano ter hčerkama Nado in Jelkico izgubi družinski mir, ker prisluhne mnenju drugih in nazadnje skoro doživi zakonski brodolom. K sreči se zave škodljivosti izvendružinskih svetovalcev in sklone živeti po starem, ne oziraje se na mnenje drugih.

Glavno vlogo je v tem imel sam Toma (Božidar Tabaj), ki je blestel od začetka do konca in igro zaključil z duhovitim

samogovorom, kjer je ironično povabil vse »sosedje, botre, znanke...«, naj pridejo v njegovo hišo, kajti v tuji je lažje gospodariti kot v svoji. »Pridite, ukazujte, razporedite, gospodarite, koplajte, rijte! Le noter, ljudje, le noter!« S temi besedami se Nušičeva komedija konča.

Seveda je ob Tabaju kot vedno odigrala pomembno vlogo iskriva in živahna Majda Paulin v vlogi Tomove žene Stane. Prav prijeten je bil tudi nastop Valentine Pavio in Kristine Marušič v vlogi hčerk Nade in Jelkice.

V to družino posegata in jo vznemirjata z »vaskimi čenčami« Zivanovička (Danijela Puja) in Tomička (Silvana Žnidarčič). Obe sta prav uspešno opravili svojo vlogo. Tudi Marko Brajnik v vlogi Tomovega prijatelja Sima in Jordan Mučič kot učitelj glasbe sta znova dokazala svoja igralska talenta, čeprav jima Nušič ni dal toliko poudarka kot prej omenjenim.

Nastopajoče so dopolnili s svojim krajšim nastopanjem še Nadin ženin Stojanović (Vladimir Bastjančič) in obe služkinji Kaja in Ana (Ticijana Zavadlav in Anita Lutman). Postrežka brez besed sta bila Mitja Breščak in Marko Tabaj. Dvojno sceno je domiselno pripravil Lucijan Pavio, režija je bila v rokah Emila Aberšeka, šepetalka pa je bila Marinka Leban.

Ti še nekaj naj omenimo, kar se redko dočivi v gledaliških dvoranah: igra se je začela točno ob napovedani uri (res nekaj edinstvenega!) in odmori so bili med štiri-imi dejanji izredno kratki. Posnemanja vredno! - jk

Sovodnje

Božičnica sovodenskih skavtov. Clani 2. stega so tudi letos pripravili božičnico, na kateri je nastopilo kar 50 skavtov in skavtinj. Zaradi influence, ki je pred Božičem zajela zlasti mnogo mladih, so jo prenesli za 14 dni in jo izvedli na praznik sv. Treh kraljev 6. januarja.

Program so pripravili Julijan Cavdek, Mirjam Černic ter Tanja in Loredana Pečani. Prvi je tudi podal uvodno misel. Na začetku se je najprej spomnil domačega dušnega pastirja g. Marjana Komjanca, ki je že več tednov v goriški bolnišnici podvržen intenzivnemu zdravljenju ter mu zaželel skorajšnje okrevanje. Nato je spregovoril o pomenu božičnega praznika in poudaril zlasti poslanstvo družine, saj se je tudi božji Sin v njej rodil. Deležen je bil materine ljubezni in očetovih napotkov za življenje. Družina je in ostaja posrednik vere v Boga, ljubezni in miru. Tudi skavti se čutijo kot družina, ne pozabljajo njenih vrednot in jih skušajo drugim posredovati. Nato je še Katja Florenin podala misel o Božiču.

Ob glasbeni spremljavi je zatem skupina mešanih skavtskih vodov izvedla igrice v petih prizorih »Srečen božični večer«, v kateri je bil tudi prizor štirih angelov. Zaključila se je s pesmijo »Ko bi ljudje ljubili se«. Trinajst izvidnic in vodnikov je skupno z napovedovalko Eriko Černic podalo recital o drevesih, od katerih je jelka postala božično in novoletno drevesce.

Sledil je šaljivi prizor »Božična voščila«, ki so ga podali najmlajši skavti, tj. volčiči in veverice ter izrekli hudomušna voščila svojim staršem. Zatim je bilo še nekaj deklamacij, med katere je bilo vpleteno petje »Svete noči«.

Ob koncu se je vodja sovodenskega stega skavtov Julijan Cavdek vsem obiskovalcem božičnice zahvalil za obisk in družinam, iz katerih izhajajo skavti, zaželel srečno leto 1989, ki naj bi bilo tudi zanje leto miru in medsebojne ljubezni.

Božičnica, ki je bila že peta po vrsti, je bila tudi letos doživeto podana. Vnetim skavtom in skavtinjam že sedaj kliče: Nasvidenje ob letu! - Remo Devetak

Ronke

Po litanijah, ki jih je opravil g. A. Kodolja, je bil v nedeljo 8. jan. v cerkvi sv. Lovrenca v Ronkah božični koncert (devet po vrsti), ki je tudi letu nudil tu živim Slovincem in vsem ljubiteljem nabožne pesmi svojo vedrino.

Sporod je imel dva dela. Peli so najprej otroci zbora »Ladjicas«, ki jih vodi Olga Tavčar, nato je nastopil Dekliški zbor Devin (Herman Antonič) in kot zadnji še moški zbor Fantje izpod Grmade (Ivo Kralj).

Koncert, ki je bil posvečen duhovniku in skladatelju Francu Gačniku, se je zaključil z nastopom vseh treh zborov v

PD STANDREŽ - DRAMSKI ODESK

uprizori v soboto 14. januarja ob 20.30 v župnijskem domu v Standrežu Nušičevo veseloiгро

»KAJ BODO REKLI LJUDJE...?«

Režija Emil Aberšek

skupni zasedbi. Vse to je seveda ustvarilo primerno božično razpoloženje, kar je pokazalo mogočno ploskanje.

Zbore je na orgle smotrno spremljal prof. G. Zudini, eno Gačnikovo pesem je spremljala s flavto G. Pahor, priložnostne misli v slovenščini in italijanščini pa je podal Marko Tavčar. Ves spored sta povezovala Gregor Pertot in Marija Gergolet. Stevilno občinstvo in zbere je na koncu pozdravila še predsednica SSO Marija Ferletič. - K. M.

Dve važni pobudi v mariborski škofiji

Mariborska škofija se pripravlja na Skofijski zbor. Napovedan je za soboto 22. aprila. Predvideno je, da se bo Skofijskega zbora udeležilo 282 članov. Nad polovico bo laikov. Druga pobuda pa je misijon v mariborskih župnijah v adventu letos.

DAROVI

Za Katol. glas: Angela Mavrenčič 10.000; druž. Bratuš-Sorli 10.000 lir.

Za novo električno napeljavo v cerkvi v Podgori: pevski zbor in PD Podgora v spomin Roze Sfiligoj 100.000; N. N. 35.000 lir.

V spomin na pok. mater Filipino: Cveta in Branko za Zavod sv. Družine 200.000, za Sv. goro 150.000 in za Katoliški dom 150.000 lir.

Za Katoliški dom: P. S. iz hvaležnosti 100.000 lir.

Družina Ušaj, Gorica v spomin pok. moža in očeta Jožefa Ušaja ob novi obletnici smrti za sklad Katol. glasa 100.000 in za misijone 100.000 lir.

O. in E.: za Katol. glas 100.000 in za Katol. dom 100.000 lir.

Za zbor Mirko Filej: Mirjam Obljubek 100.000; N. N. 50.000; N. N. 50.000 lir.

Za cerkev v Nabrežini: Pertot, Trst 65.000; Širca 20.000; Morgera 20.000; G. J. 20.000; Radovič 100.000; bolniki 150.000; Pertot 20.000; Caharija 50.000; Pertot 5.000; Valerija 5.000; Terčon 10.000; Milanič 50.000; domači ob pogrebu Pierine Roje 200.000; iz »kontrade« 175.000 lir.

Za cerkev v Sv. Križu pri Trstu: Luciano Sedmak z družino v spomin na mamo Viktorijo in očeta Franca 50.000; Milka Svab v spomin na teto Viktorijo 15.000 lir.

Za obnovo cerkve na Opčinah: Marija in Ivanka Sosič 30.000; družina Malalan 100.000; Franc Malalan 50.000; Netka Škerlavaj 50.000 lir.

Za zbor Vesela pomlad z Opčin: Zora Husu 10.000 lir.

Za Marjanišče na Opčinah: Natale Budai 30.000 lir.

Za dela v Marijinem domu v Rojanu: Marija Žagar 50.000; Terezija Bembli 100.000; Jožefa Piščanc ob smrti moža Jožeta 100.000; Fela, Rita in Livia Posega namesto cvetja na grob Pepija Piščanca 200.000; Albina Brazzani v spomin Marije Fabjan 20.000 lir.

Za ljudski misijon v Trstu: Marija in Francka Malalan 200.000 lir.

Za barvna okna cerkve v Bazovici: druž. Ravalico 72.000; italijanski birmanci 48.000; Meri Brece ob 3. obletnici smrti drage mame, v spomin pokojnega tasta in v dober namen 50.000; N. N. Gročana 5.000; ob krstu Kristjana Zupančiča 70.000; Pierina Žagar 20.000; Adrijan Cijak v spomin očeta Ernesta 100.000; Ervina Počkaj v spomin očeta Ivana 60.000; Marija Vodopivec 30.000; Danica in Marija Marc v spomin tete Antonije 20.000; Tihovi v spomin mame Pavle 50.000; Pecovi za okno sv. Roka 50.000; Štefanija Blunkotova za okno sv. Roka 50.000; Jelka Križmančič v spomin moža Vladimira 50.000; Matevžkovi za okno sv. Roka 15.000; Efsio Tola v spomin staršev 50.000; Marija Kraljeva 38.000; Marija Truskotova 10.000; Polde Tomažin 24.000; Pepka Lovrenčeva 20.000; Liliana Pattavina 50.000; Stella Tech 60.000; Zoro Grgič 20.000; Marija Skofova v spomin moža Karla 50.000; Marija Juljetova 20.000 za okno sv. Roka; Marija Stancarjeva 40.000; N. N. 10.000; Marija Petračeva 30.000; Ana Komar 25.000; N. N. 20.000 lir.

Za cerkev na Sv. gori: E. Fičur 100.000; L. M. 100.000; K. D. 100.000 lir.

Za žrtev potresa v Armeniji: dr. Berce z ženo Viktorijo 50.000; Neva Bandelj 20.000 lir.

Za slovenske misijonarje: N. N., Rupa 150.000; V. V. 300.000 lir.

Vsem podpornikom našega lista Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Radio Trst A

Spored od 15. do 21. januarja 1989

Nedelja: 8.30 Kmetijski tednik, 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu, 9.45 Pregled slov. tiska v Italiji, 10.15 Mladinski oder: »Carski sel«, 11.00 Nediški zvon, 11.45 Vera in naš čas, 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji, 14.10 Luigi Pirandello: »Granellova hiša«, 15.00 Sport in glasba ter prenosi z naših prireditvev.

Ponedeljek: 8.10 Spomini na Alberta Rejca, 10.10 Koncertni in operni spored, 12.40 Zborovska glasba, 13.30 Gospodarska problematika, 14.10 Goriški razgledi, 15.00 S. Slataper: Moj Kras, 17.00 Kulturna kronika, 17.10 Mi in glasba, 18.00 Kmetijski tednik.

Torek: 8.10 Naše ljube navade in razvade, 10.10 Koncertni in operni spored, 12.00 Svet v črno-belem, 12.40 Zborovska glasba, 13.30 Od Milj do Devina, 14.10 Otroški kotiček: »Detektiv Prismođa«, 14.30 Iz Benečije, 15.00 S. Slataper: Moj Kras, 17.00 Kulturna kronika, 17.10 Mi in glasba, 18.00 Josip Murn-Aleksandrov: »Student-ska pisma«.

Sreda: 8.10 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji, 10.10 Koncertni in operni spored, 12.00 Zdravniška posvetovalnica, 12.40 Zborovska glasba, 13.30 Na goriškem valu, 15.00 S. Slataper: Moj Kras, 17.00 Kulturna kronika, 17.10 Mi in glasba, 18.00 Literarne podobe.

Četrtek: 8.10 Slovenska postna premljevanja, 10.10 Koncertni in operni spored, 12.00 Živeti zdravo, 12.40 Zborovska glasba, 13.30 Nediški zvon, 14.10 Dvignjena zavesa, 15.00 S. Slataper: Moj Kras, 17.00 Kulturna kronika, 17.10 Mešani zbor iz Kromenja na Moravskem, 18.00 Iz arhiva Ciril-Metodove šole ob stoletnici ustanovitve.

Petek: 8.10 Koroški portreti, 10.10 Koncertni in operni spored, 12.00 Zenske in

politika, 12.40 Zborovska glasba, 13.30 Od Milj do Devina, 14.10 Otroški kotiček: »Pravljični svet v barvah«, 15.00 S. Slataper: Moj Kras, 17.00 Kulturna kronika, 17.10 Mi in glasba, 18.00 Kulturni dogodki.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki, 10.10 Koncertni in operni spored, 12.00 Narava ima vedno prav, 12.40 Zborovska glasba, 14.10 Glas od Režije, 14.30 Glasbeni listi, 14.45 Filmi na TV ekranih, 15.00 Zabavno glasbeni program, 17.00 Kulturna kronika, 17.10 Mi in glasba, 18.00 Umetniški večer z Mileno Zupančič.

OBVESTILA

SZSO SGS - I. Steg obvešča vse člane, prijatelje in starše, da bo v četrtek 16. februarja družabni večer v Sedejevem domu v Števerjanu.

Društvo slov. izobražencev v Trstu in združenje Most vabita v ponedeljek 16. januarja ob 20. 30 na predavanje Tarasa Kermaunerja o neznanji Majcnovi drami »Brez svečev«. Predavanje bo v Peterlinovi dvorani, ul. Donizetti 3.

Za misijon p. V. Kosa SJ: Pauletta, Ada in Gianni 30.000 lir.

Za misijone: Pina Rustja 50.000; M. Bizjak 100.000; N. N. 30.000 lir.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglasi in osmrtnice 500 lir, k temu dodati 19% IVA.

Letna naročnina, Italija	Lir 40.000
Letna inozemstvo	Lir 55.000
Zračna pošta inozemstvo	Lir 85.000
Poštno čekovni račun:	štev. 11234499

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

+

Na božično vigilijo nas je zapustila naša draga sestra

Marija Fabjan

K zadnjemu počitku smo jo pospremili na božični dan popoldne v Avber. Iskreno se zahvaljujemo za sv. mašo in pogrebni obred bratrance g. Francu Zlobcu in g. župniku iz Tomaja, številnim udeležencem pogreba in vsem, ki so nam v uri žalosti izrazili svoje sožalje.

Sestre in bratje ter sorodniki

Ponikve, Branik, Kobdilj, Vrtovče, Rovinj, Trst, Stockholm, Kalifornija, 10. januarja 1989

ZAHVALA

Ob izgubi drage tete

Roze Sfiligoj

se iskreno zahvaljujemo don Mauru Bellettiju, gg. Alfredu Jugu in Vojku Makucu, pevskemu zboru, tistim, ki so postavili slavolok, ter vsem, ki so počastili njen spomin.

Nečakinja Danijela Sfiligoj
Degenhart z družino

Podgora, 7. januarja 1989

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža in očeta

Jožefa Uršiča

naj gre iskrena zahvala osebi, ki mu je lajšala trpljenje zadnje leto življenja; ravno tako iskrena zahvala župniku pri Sv. Ani in g. Antonu Lazarju za lepo opravljene pogrebne obrede v slovenščini ter vsem, ki so ob tej izgubi z nami sočustvovali.

Zena Marica, sin Mladen ter hčerki Albina in Jolanda z družinami

Števerjan, 12. januarja 1989

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage sestre in tete

Suzane Tronkar

se najtopleje zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in vaščanom, ki so jo pospremili na zadnji poti ter darovali v dobre namene. Posebno se zahvaljujemo g. župniku Antonu Lazarju, msgr. Oskarju Simčiču in g. Ambrožu Kodelji za sv. mašo in pogrebne obrede, Zdravku Klanjščeku in pevcem za lepo petje.

Sestre Natalija, Amalija in Dina z družinami

Jazbine, Gorica, Nova Gorica, Rim, Melbourne, 9. januarja 1989